

TIEDOTE

VARSINAIS-SUOMEN LIITTO, MAAKUNTAHALLITUS 26.4.2021

Esityslista ja pöytäkirja: www.varsinais-suomi.fi

Yhteystiedot: etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

ALUEIDEN KESTÄVÄN KASVUN JA ELINVOIMAN TUKEMINEN RAHOITUSTA 19 HANKKEELLE

Lisätietoja: Aluekehitysjohtaja Tarja Nuotio, p. 040 506 3715, elinkeinopäällikkö Petteri Partanen, p. 040 776 0630

Kansallista "Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen" -määrärahaa käytetään työ- ja elinkeinoministeriön päätöksen mukaisesti koronakoronakriisistä elpymiseen ja jälleenrakennukseen liittyviin toimenpiteisiin.

5.3.2021 päättyneellä hakukierroksella Varsinais-Suomen liittoon saatiin 33 hakemusta, joiden yhteenlaskettu haettu tukirahoitus oli 1 569 758 euroa. Myönteisten päätösesitysten tukisumma yhteensä on 964 864 euroa. Varsinais-Suomen liitolla on käytettävissä maakunnan omaehtoiseen kehittämiseen suunnattavaa Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen -rahoitusta 1,9 miljoonaa euroa.

- Turun yliopistolle myönnetään hankkeeseen "*Ennakoinnin palvelualusta*" 79 683 euroa.
- Turun ammattikorkeakoulu Oy:lle myönnetään hankkeeseen "*Korkeakoulut yritysten kilpailukyvyyn kasvattajina*" 59 556 euroa.
- Turun yliopiston Brahea-keskukselle myönnetään hankkeeseen "*Kuntien digiyhteiskunta- ja post-COVID-valmius – tavoitetila ja todellisuus Varsinais-Suomessa*" 39 618 euroa.
- Turun yliopiston Brahea-keskukselle myönnetään hankkeeseen "*Tarpeista Tuotteiksi, TarTu*" 34 867 euroa.
- Turun Ydinkeskustayhdistys ry:lle myönnetään hankkeeseen "*Vetoa ja voimaa – Turun kaupallisen keskustan elinvoiman ja vetovoiman vahvistaminen*" 9 891 euroa.
- Turun ammattikorkeakoulu Oy myönnetään hankkeeseen "*Virtuaalstudio liiketoimintakeskus – toimintamalli, hankesuunnitelma ja sitouttava verkostoituminen*" 50 904 euroa.
- Tukenasi ry myönnetään hankkeeseen "*Yksinäisyydestä osallisuuteen*" 20 713 euroa.
- Ukipolis Oy:lle myönnetään hankkeeseen "*Co working –tila Ukin Solmu*", 78 695 euroa.
- Varsinais-Suomen Yrittäjät ry:lle myönnetään hankkeeseen "*Opiskelijasta omistajaksi*" 43 106 euroa.
- Turku Science Park Oy:lle myönnetään hankkeeseen "*World Trade Centre International Scaler*" 68 684 euroa.
- Turun yliopistolle myönnetään hankkeeseen "*Terveysturvallinen meriklusteri*" 67 955 euroa.
- Sylvi Salonen Oy:lle myönnetään hankkeeseen "*Ruissalo – The First Island*" 27 832 euroa.

- SHIFT Ry:lle myönnetään hankkeeseen ”Digikohtaus - kansainvälisten yritysten kohtaamisia digitaalisesti” 29 792 euroa.
- Loimaan kaupungille myönnetään hankkeeseen ”WIN WIN – yritysysteistyöllä vetovoimaa” 35 000 euroa.
- Talous ja Nuoret TAT ry:lle myönnetään hankkeeseen ”Nuorten digitaalinen työelämätaitojen valmennuskokonaisuus osa 1” 69 541 euroa.
- Turun yliopiston Merenkulkualan koulutus ja tutkimuskeskukselle myönnetään hankkeeseen ”Varsinais-Suomen yritysten resilienssin tukeminen merilogistiikan häiriöiden varalta” 37 836 euroa.
- Paraisten kaupungille myönnetään hankkeeseen ”KESTÄVÄLLÄ MATKAILULLA KANSAINVÄLISTÄ KILPAILUKYKYÄ TURUNMAAN SAARISTOON” 66 290 euroa.
- Turun ammattikorkeakoululle myönnetään hankkeeseen ”Ruovikoiden esiintyminen ja biomassat Saaristomerellä” 66 500 euroa.
- Yrityssalo Oy:lle myönnetään hankkeeseen ”RekrySalon 2021-2023” 78 400 euroa.

MAAKUNTAHALLITUS: LUONNONTIETEISIIN PAINOTTUVALLA LUKIO-OPETUKSELLE TÄRKEÄ MERKITYS ALUEEN OSAAJATARPEISIIN VASTAAMISESSA

Lisätietoja: Erikoissuunnittelija Esa Höglom, p. 040 7760 310

Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä LSKKY (jatkossa Novida) on pyytänyt Varsinais-Suomen liiton lausuntoa lukiolle haettavasta erityisestä luonnontieteitä painottavasta koulutustehtävästä. Novidan lukiossa aloitettiin syksyllä 2018 luonnontiedelinja, jonka opetuksessa korostuvat ns. LUMA-aineet eli matematiikka, fysiikka ja kemia. Opetuksen toteutuksessa yhteistyökumppaneina ovat Turun yliopisto, Helsingin yliopisto ja Turun ammattikorkeakoulu.

Maakuntahallitus lausui asiasta mm. seuraavaa:

Matematiikan kirjoittajien määrä on ylioppilaskirjoituksissa tasaisesti kasvanut 2000-luvulla. Pitkän matematiikan kirjoittajien määrä on kasvanut kuluneiden viiden vuoden aikana peräti viidenneksellä koko maassa. Myös muiden luonnontieteiden kirjoittajien määrä on ollut trendinomaisessa kasvussa opetushallinnon tilastojen perusteella. Vastaavasti kielten opiskelu on huolestuttavasti kaventunut painottuen englannin kieleen heijastuen jopa vientiteollisuuden tilanteeseen. Samanaikaisesti suomalaisten oppimistulokset esimerkiksi LUMA-osaamisen puolella ovat kuitenkin olleet yleisesti laskusuunnassa 2010-luvulla PISA-tutkimusten mukaan.

LUMA-osaamisen lasku on nostettu esille valtioneuvoston koulutuspoliittisessa selonteossa, mutta konkreettisia toimenpiteitä osaamistason nostoon ei ole ehdotettu. Varsinais-Suomen liitto katsoo, että olisi perusteltua erikseen kansallisen ja alueellisenkin kilpailukykyyn näkökulmasta panostaa juuri LUMA ja kielitaito-osaamisen kehittämiseen lisätoimenpitein. Myös opettajien ainepedagogiset taidot, ajantasaisuus ja monipuolisuus ovat tässä tärkeässä roolissa.

Lausunnon lähtökohdalla on LUMA-aineiden merkitys Varsinais-Suomen keskeisten teknologia- ja kasvualojen näkökulmasta. Tärkeä taustatekijä jatko-opintojen näkökulmasta on myös Turun yliopiston uusi teknillinen tiedekunta, joka on aloittanut toimintansa vuoden 2021 alussa. LUMA-aineiden vahva osaaminen muodostaa maakunnan kilpailukykyyn tärkeän perustekijän jatko-opintoihin hakeutumisen näkökulmasta.

Varsinais-Suomen toimialarakenne ja työpaikkojen määrä erityisesti teknologia-aloilla sekä kemian ja logistiikan aloilla puoltavat tähän sektoriin liittyvän opetuksen vahvistamista maakunnassa. Tässä tarkastelussa painopiste on erityisesti ohjelmisto- ja tietopalveluissa, metallituotteiden – ja koneiden, sähkö- ja elektronisten laitteiden ja edelleen kemiallisten tuotteiden valmistuksessa ja logistiikan tehtävissä ja näitä tukevissa palveluissa ja tutkimuksessa. Maakunnan työpakoista noin 30 % on mainituilla aloilla muodostaen tärkeän lohkon maakunnan kehityksen ja kilpailukyvyn näkökulmasta. Lisäksi on huomattava, että LUMA-aineet korostuvat myös maakunnallisesti vahvan lääke- ja terveysteknologia-klusterin näkökulmasta.

Eläköitymiset ovat maakunnassa merkittäviä lähivuosina perinteisillä vahvoilla aloilla kuten teollisuus, sote-ala, kauppa, rakentaminen ja logistiikka-ala. Alat ovat samalla suurimpia työllistäjiä. Teknologiateollisuudessa eläköityminen on kasvussa erityisesti juuri toimihenkilöiden osalta, mikä lisännee entisestään korkeakoulutettujen kysyntää. Lisäksi teknologiateollisuuden henkilöstörakenteessa on pitkään ollut käynnissä muutos, jossa korkeakoulutettujen osuus henkilöstöstä kasvaa. Viimeisimpien valtakunnallisten arvioiden mukaan teknologiateollisuus tarvitsee vuosittain runsaat 10 000 uutta osaajaa, joista 70 % juuri tekniikan aloilta. Tilanne on suhteellisesti vastaava myös Varsinais-Suomessa.

Myös ikäluokkien pieneneminen heijastuu koulutusmääriin ja työvoimapulaan. Nykyinen ikäluokkakehitys ei riitä vastaamaan elinkeinoelämän tarpeisiin ja työvoimapulan välttämiseksi osaamis- ja työperäisen maahanmuuton kehittäminen nousee avainasemaan myös Varsinais-Suomen näkökulmasta.

Varsinais-Suomen liitto katsoo, että alan osaajatarpeisiin vastaaminen edellyttää vahvan matemaattisluonnontieteellisen pohjan luomista niin peruskoulussa kuin II asteen oppilaitoksissa mutta erityisesti lukioissa. Alakohtaisen vetovoiman ja työperäisen maahanmuuton kehittäminen on myös keskeisessä roolissa osaavan henkilöstön saatavuuden kannalta.

Hyvänä esimerkkinä perus- ja erityisesti lukio-opetuksen LUMA-opintojen vahvistamisessa ja teknologia-alojen osaajien saatavuuden turvaamisessa on Turun kaupungin STEAM-toimintamalli, jonka tavoitteena on nostaa tekniikan ja luonnontieteiden aloille jatko-opintoihin hakeutuvien määrää Turussa. Vaikutuksia on ollut nähtävissä jo esimerkiksi syksyllä 2020 Turun yliopiston uusilla tekniikan aloilla ja Turun ammattikorkeakoulun tekniikan aloilla. Varsinais-Suomen liitto katsoo tämänkin esimerkin valossa olevan perusteltua vahvistaa LUMA-aineiden asemaa maakunnan lukioiden opetusohjelmissa.

Varsinais-Suomen liitto korostaa maakunnallisesta näkökulmasta LUMA-painotteista koulutusta antavien järjestäjien keskinäistä yhteistyötä mutta myös yhteistyötä korkeakoulujen asiassa. Varsinais-Suomen liitto katsoo Novidan hakemuksen tukevan maakunnan teknologiasektorin kehittymistä ja keskeisten alan koulutusketjujen vahvistumista. Johdonmukaiset koulutusketjut perusasteelta korkea-asteelle ovat keskeinen tapa alasta riippumatta varmistaa osaamisen ns. kriittisen massan syntyminen. Tämä osaltaan luo edellytyksiä alan yritystoiminnan kehittymiselle ja uuden syntymiselle sekä luo houkuttimia koulutetun henkilöstön sijoittumiselle alueelle. Lisäksi ao. erityistehtävä asemoi maakuntaa myönteisesti myös valtakunnallisesti ja vahvistaa alan II asteen koulutuksen toimintaa luoden sille aiempaa kilpailukykyisemmät olosuhteet.